

PRIKAZ LJETNE ŠKOLE ESEH-A SEA AS WHOLE: IDEOLOGICAL RESERVOIR AND ENVIRONMENTAL CONCERNS

U organizaciji Europskog društva za povijest okoliša (ESEH) i Sveučilišta u Portu održala se šesta ljetna škola ekohistorije na temu: *Sea as whole: – Ideological reservoir and environmental concerns*. Ideja je bila okupiti 20 studenata diplomskih i doktorskih studija kao i mladih znanstvenika koji će prezentirati svoje radove na temu oceana i mora. Zamisao je bila da se u različitim tematskim sekcijama prezentiraju spomenuti radovi mladih istraživača, a pripremljena su i dva pozvana predavanja i dva okrugla stola.

Sama se škola održala na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Portu (FLUP) u trajanju od 4 dana (4. – 8. srpnja) te je bila svojevrsna uvertira u Drugi svjetski kongres ekohistoričara (WCEH) koji se održao u obližnjem Guimaraesu od 12.- 16. srpnja. Na ljetnoj školi ESEH-a sudjelovali su mladi istraživači iz Australije, Brazila, Engleske, Danske, Finske, Hrvatske, Italije, Kine, Kolumbije, Nigerije, Njemačke, Portugala i SAD-a. Pozvani predavači, moderatori sekcija i sudionici okruglih stolova bili su ugledni ekohistoričari: Dolly Jørgensen (Sveučilište u Umei, Švedska), Jim Clifford (Sveučilište Saskatchewan, Kanada), Ronald E. Doel (Sveučilište u Floridi, SAD), Wilko Graf von Hardenberg (Sveučilište Wisconsin, SAD), Ranjan Chakrabarti (Sveučilište Vidyasagar, Indija), Poul Holm (Trinity College, Irska) i Bo Poulson (Sveučilište u Aalborgu, Danska). Prvo pozvano predavanje na samom otvorenju održala je predsjednica ESEH-a Dolly Jørgensen na temu *Connecting the globe with ocean policy history*. Autorica je predstavila svoj projekt istraživanja legislativnih politika u Velikoj Britaniji, Kaliforniji i Meksiku na temu odnosa prema željeznim konstrukcijama i platformama koje služe za vađenje nafte iz mora. Potpredsjednik ESEH-a Bo Poulson održao je drugo pozvano predavanje na temu *The long term interaction of humans and marine life: how changed marine fauna ecosystems across centuries*. Predstavljen je projekt istraživanja marina i luka Mediterana.

Okrugli stolovi održani su na temu *Interdisciplinary approaches in history of natural resource management* (sudionici: Jim Clifford; Ronald E. Doel, Wilko Graf von Hardenberg) i *How to map environmental concerns and disasters (climate, sea level, resource depletion, etc.)?* (Jim Clifford, Ranjan Chakrabarti, Poul Holm). Prvi je okrugli stol tematizirao digitalnu povijest i različite baze podataka koje su sudionici tijekom svojih dugogodišnjih istraživanja napravili. Drugi je okrugli stol posvećen različitim primjerima analize i mapiranja okolišnih problema i katastrofa od Indije (odnos čovjeka i tigrova, formiranje nacionalnih parkova), preko Kanade (zaštita prirode i odnos s prirodnim katastrofama) pa do Irske (ribarstvo i prirodne katastrofe). Izlaganja na sekcijama pratila su različita vremenska razdoblja (od antike do suvremene povijesti) i prostore (od Tihog i Atlantskog oceana preko Baltika i Sjeverno mora pa do Jadrana i Mediterana). Zanimljiva su bila izlaganja kolege Alfreda Ricarda Silve Lopesa koji se pozabavio ekološkim katastrofama i sjećanjima na njih u saveznoj državi Santa Catarini u Brazilu, zatim prezentaciju kolegice Elke Ackerman o ekohistoriji Galapagosa kao UNESCO-vog zaštićenog područja te rad Anne Wilson na temu razvoja Melbournea u kontekstu drveća (kolegica je slikovito nazvala *tree history*). Tematika ovih izlaganja mogla bi biti poticaj hrvatskim istraživačima za slične teme na primjeru ekohistorije Hrvatske. Sudionici ljetne škole posjetili su obližnji Ilhavo sa životopisnim Pomorskim muzejem u sklopu kojeg se nalazi akvarij za bakalare. Pomorski muzej obiluje originalnim predmetima ribara iz ranog novog vijeka i modernog vremena te se može pratiti život mornara i ribara. Zanimljivi su i izložci različitih portugalskih brodova, od kojih su neki rekonstrukcije, a neki su originali. Vrijednost muzeju daje i zbirka rijetkih školjaka iz različitih svjetskih mora i oceana.

Ljetna je škola poslužila kao sjajno druženje mladih studenata i istraživača te razmjena iskustva uz suradnju i komentare poznatih ekohistoričara. Istaknuta pozicija ekohistorije kao mosta među različitim disciplinama te važnost proučavanja okoliša unutar brojnih ekoloških promjena kojima smo svjedoci. U tom je kontekstu važna prepoznatljivost pojedinih ekohistoričara (npr. Jima Clifforda, Dolly Jørgensen) u oblikovanju javnog mijenja što se potiče sudjelovanjem u javnim diskusijama, okruglim stolovima, predavanjima, ali i pomoću portala, vlastitih web stranica, profila na društvenim mrežama i vođenja blogova. Na taj se način ekohistorija može nametnuti u društvu kao važna i relevantna disciplina.

Goran ĐURĐEVIĆ

Ekonomska i ekohistorija
Economic- and Ecohistory

Časopis za gospodarsku povijest i povijest okoliša

Journal for Economic History and Environmental History

Volumen X. / Broj 10
Zagreb - Samobor 2014.
ISSN 1845-5867
UDK 33 + 9 + 504.3

Nakladnici / Publishers:

Društvo za hrvatsku ekonomsku povijest i ekohistoriju
Society for Croatian Economic History and Environmental History
Ivana Lučića 3, HR - 10000 Zagreb
tel.: +385/1/4092-148, fax: +385/1/4092-879
sites.google.com/site/ekoekohist/

Izdavačka kuća Meridijani
p.p. 132, 10430 Samobor
tel.: 01/33-62-367, faks: 01/33-60-321
e-mail: meridijani@meridijani.com
www.meridijani.com

Sunakladnici / Co-publishers:

Međunarodni istraživački projekti: »Triplex Confinium - Hrvatska višegraničja u euromediterranskom kontekstu« (voditelj prof. dr. sc. Drago Roksandić) i Triplex Confinium - »Hrvatska riječna višegraničja« (voditeljica: prof. dr. Nataša Štefanec) Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Glavni i odgovorni urednik / Editor-in-chief:

Hrvoje Petrić

Uredništvo / Editorial Staff:

Dragutin Feletar, Željko Holjevac, Mira Kolar-Dimitrijević, Dubravka Mlinarić, Nenad Moačanin, Hrvoje Petrić, Drago Roksandić, Mirela Slukan Altić, Ivica Šute

Međunarodno uredničko vijeće / International Editorial Board:

Drago Roksandić - predsjednik (Zagreb), Daniel Barić (Le Havre-Pariz, Francuska), Slaven Bertoša (Pula), Zrinka Blažević (Zagreb), Tatjana Buklijaš (Auckland, New Zealand), Goran Đurđević (Požega), Josip Faričić (Zadar), Borna Fürst Bjeliš (Zagreb), Boris Golec (Ljubljana, Slovenija), Hrvoje Gračanin (Zagreb), Paul Hirt (Tempe, SAD), Andrej Hožjan (Maribor, Slovenija), Halil Inalcik (Ankara, Turska), Egidio Ivetic (Padova, Italija), Silvije Jerčinović (Križevci), Karl Kaser (Graz, Austrija), Isao Koshimura (Tokio, Japan), Marino Manin (Zagreb), Christof Mauch (München, Njemačka), Kristina Milković (Zagreb), Ivan Mirnik (Zagreb), Mirjana Morosini Dominick (Washington D.C., SAD), Géza Pálffy (Budimpešta, Mađarska), Daniel Patafta (Zagreb), Hrvoje Petrić (Zagreb), Lajos Rácz (Szeged, Mađarska), Gordan Ravančić (Zagreb), Marko Šarić (Zagreb), Mladen Tomorad (Zagreb), Jaroslav Vencalek (Ostrava, Češka), Milan Vrbanus (Slavonski Brod, Zagreb), Frank Zelko (Burlington, VT, SAD), Zlata Živaković Kerže (Osijek), Ivana Žebec Šilj (Zagreb)

Prijelom / Layout:

Saša Bogadi

Za nakladnike / Journal directors:

Petra Somek, Hrvoje Petrić

ISSN 1849-0190 (Online)

ISSN 1845-5867 (Tisak)

Tisak / Print by:

Bogadigrafika, Koprivnica 2014.

Adresa uredništva / Mailing adresss:

Hrvoje Petrić (urednik)
Odsjek za povijest, Filozofski fakultet
Ivana Lučića 3, HR-10000 Zagreb
e-mail: hrvoje.petric@ffzg.hr
ili Vinka Vošickog 5, HR-48000 Koprivnica

Tiskano uz potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa RH i Koprivničko-križevačke županije

Na naslovnici / Cover:

Idrija prema Valvasorovoj Topografiji Kranjske iz 1679.

Ekonomsku i ekohistoriju referiraju:

CAB Abstracts

HISTORICAL ABSTRACTS, ABC CLIO Library, Santa Barbara, California, USA

AMERICA: HISTORY AND LIFE, Washington, USA

JOURNAL OF ECONOMIC LITERATURE (JEL), Pittsburgh, USA

CENTRAL AND EASTERN ONLINE LIBRARY, Frankfurt am Main, Deutschland

ECONLIT - AMERICAN ECONOMIC ASSOCIATION, Nashville, USA